

ЗВІТ**за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова**

30 листопада 2023

м. Хмельницький

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадової особи балансоутримувача (власника):

Шимчук Світлани Олександрівни – завідувача студентського гуртожитку.

Керівник МТП на момент моніторингового візиту був відсутній.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: гуртожиток Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Інститутська, 14/2, м. Хмельницький, Хмельницький район, Хмельницька область.

Форма власності: комунальна.

Балансоутримувач (власник): Хмельницька обласна рада.

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції: не ініційовано.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.**Розташування**

ВПО не розміщені компактно, а проживають на всіх поверхах 5-поверхової будівлі студентського гуртожитку.

Заклад розташовано у житловому районі з розвинутою соціальною інфраструктурою, в безпосередній близькості (до 5 хв пішої ходи) до об'єктів такої інфраструктури: Амбулаторії загальної практики сімейної медицини, школи, дитячого садочку, аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля МТП одночасно розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується за своїм функціональним призначенням (студентський гуртожиток). Приміщення загального користування використовуються і ВПО, і студентами гуртожитку.

МТП розраховано на 40 місць, на момент візиту у закладі мешкає 40 ВПО: 12 чоловіків, 16 жінок, 12 дітей (8 хлопчиків та 4 дівчинки).

Серед ВПО 5 осіб літнього/пенсійного віку, 1 особа з інвалідністю.

Облік мешканців МТП частково ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО не стягуються.

Закладу компенсуються видатки на комунальні послуги, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

В МТП укладені договори з мешканцями МТП.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТП облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

У закладі наявне централізоване опалення.

Водозабезпечення: холодна та гаряча вода подаються централізовано.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). Проводка електромережі закладу стара і не витримує потреб мешканців МТП у використанні побутових електроприладів. В закладі відсутні альтернативні джерела енергії.

В будівлі наявні вентиляційні шахти та вентиляційні решітки.

В радіусі 50 м від житлової зони доступні сміттєві баки.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно.

На всіх поверхах МТП облаштовані окремі кухонні приміщення для приготування їжі, які обладнані відповідним інвентарем, що є доступними для всіх мешканців гуртожитку, зокрема:

2 стаціонарними газовими плитами для приготування їжі на 4 конфорки кожна, 1 духовою шафою. ВПО користуються власними холодильниками, які тримають у житлових кімнатах. В гуртожитку заборонено користуватися електричними чайниками через стару проводку. В кухні наявні мийка, столи, шафи та кухонний інвентар. Кухонні приміщення, в яких ще не зроблено ремонт, обладнані 2 стаціонарними газовими плитами, 3 столами та мийкою.

Санітарія та гігієна

МТП облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, достатніми для задоволення потреб осіб, які проживають в МТП (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб).

На 1 поверсі наявні 2 душові кімнати з 7 душовими кабінками кожна. По 2 кімнати для вмивання на кожному поверсі по 4 вмивальника, а також 2 вбиральні по 4 туалети

кожна. На унітазах відсутня накладка. Санітарно-гігієнічні кімнати розподілені за ознакою статі та мають засувки/замки.

На момент моніторингу в МТП працює 2 пральні машини, відсутні сушильні машини, що не відповідає мінімальним вимогам (наявність 2-х пральних та 1 сушильної машини на 20 осіб). Замість сушильної машини в МТП визначено місце для сушки речей.

Температура в приміщеннях МТП підтримується відповідно до сезону.

В МТП прибирання та підтримку чистоти забезпечує персонал закладу.

Протипожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявний план евакуації, вогнегасники, та протипожежна сигналізація.

МТП не облаштоване укриттям. За потреби, мешканці користуються укриттям в учбовому корпусі Вищого професійного училища №4 м. Хмельницького, яке розташоване на відстані біля 500 м.

Безбар'єрність

В закладі забезпечено доступність вхідної групи, однак відсутнє інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані в 13 окремих приміщеннях (кімнатах). ВПО проживають в кімнатах розміром біля 18 кв. м в кількості від 1 до 6 осіб.

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах. Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки), розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах. Не допускається розміщення в одній кімнаті осіб різної статі.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей та становить менше 6 кв. м.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матраци, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей.

В окремих кімнатах на вікнах наявна цвіль.

Дозвілля

В МТП облаштовані місця для дозвілля, зокрема актова зала та хол 1 поверху.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні МТП наявний інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації.

Відповідно до інформації, отриманої від адміністрації та мешканців МТП, ВПО надаються послуги і забезпечуються першочергові потреби, зокрема гуманітарна допомога надається:

Адміністрацією закладу, Хмельницькою ОВА, Представництвом ЮНІСЕФ в Україні, Міжнародною організацією з міграції МОМ, Благодійною організацією

«Благодійний фонд «Карітас-Хмельницький УГКЦ», Благодійною організацією «Благодійний фонд «Право на захист».

Адміністрація закладу планує отримати від Міжнародного благодійного фонду «Руки друзів» додаткові меблі, холодильники, газові плити. Також очікується, що фонд облаштує дитячу ігрову кімнату.

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

8 дітей навчаються у місцевих навчальних закладах.

Для потреби дистанційного навчання у МТП наявний платний якісний інтернет.

В закладі наявне окреме приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання – кімната самопідготовки.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 17 мешканців МТП.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 4 особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

Одна ВПО звернулася щодо потреби у безкоштовних ліках.

Правопросвітницькі заходи проведено для 5 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

Також мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру в м. Хмельницькому. З просвітницькою метою в місці загального доступу було розміщено відповідні інформаційні матеріали.

Загальні потреби МТП:

- заміна проводки електромережі закладу, яка не розрахована на використання необхідної для функціонування МТП і потреб мешканців електроприладів;
- забезпечення МТП альтернативним джерелом енергії;
- облаштування всіх кухонних приміщень необхідним інвентарем (меблями, електроприладами, кухонним приладдям тощо);
- забезпечення мешканців МТП 8 холодильниками;
- забезпечення мешканців МТП 2 пральними машинами і 2 сушильними машинами;
- облаштування унітазів накладками;
- забезпечення в окремих кімнатах площі ліжко-місць для ВПО не менше 6 кв. м.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Хмельницькій ОВА:

- забезпечити можливими медикаментами та роз'яснити (поінформувати) право на безкоштовні ліки та медичну допомогу (безперешкодний доступ до медичного обслуговування) для ВПО (у т.ч. в межах програми «Доступні ліки»);
- забезпечити безбар'єрне пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо заміни проводки електромережі закладу;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення МТП необхідним кухонним інвентарем (меблями, електроприладами, кухонним приладдям тощо), 8 холодильниками, 2 пральними машинами і 2 сушильними машинами, генератором;
- ініціювати внесення МТП до переліку місць тимчасового проживання області.

Адміністрації МТП:

- укласти типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП;
- привести керівником МТП облік осіб, які проживають в МТП, відповідно до додатка 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб;
- обладнати приміщення МТП безперебійно функціонуючою системою електропостачання (не враховуючи випадки аварійного або планового відключення постачання електричної енергії);
- забезпечити наявність в МТП альтернативних джерел живлення (генератора тощо);
- відокремити простір, виділений для ВПО, від інших приміщень будівлі (крім місць загального простору) у разі, коли будівля МТП одночасно розміщує ВПО та використовується за своїм функціональним призначенням (заклад освіти, санаторно-курортний заклад, гуртожиток);
- виділити не менше 6 кв. м на одне ліжко-місце;
- забезпечити розміщення в МТП чотирьох або менше ліжко-місць в одному приміщенні;
- опрацювати питання щодо видалення плісняви в душових та кімнатах проживання ВПО, вжити заходів, спрямованих на попередження появи плісняви, а також провести для мешканців МТП інформаційний захід щодо попередження появи плісняви;
- облаштувати унітази накладками;
- забезпечити наявність у приміщеннях МТП аптечки першої медичної допомоги.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Олег ШАПОВАЛОВ